

Total No. of Printed Pages: 2

SUBJECT CODE NO: -A-1176**FACULTY OF HUMANITIES****B.A. Pattern-2013 (T.Y SEM V)****Examination November / December 2025****Economics - X Agricultural Economics (Compulsory)****[Time: 1:30Hours]****[Max. Marks:50]**

N. B

Please check whether you have got the right question paper.

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams.
- 4) Use of any signs, attracting attention is prohibited.
- ४) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) फक्त निव्व्या आणि काळा पेनचाच वापर करावा.
- ३) आकृत्यासाठी प्रिन्सिलचा वापर करावा.
- ४) कोणतेही लक्षवेधक व सांकेतिक खूण करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q1 A) Fill in the blanks (attempt all)**05**

1. In the year 2022-2023-----percent of the total area in India was under net sown area.
2. In India, the largest area is brought under irrigation through source
3. In India, disguised unemployment and seasonal unemployment are seen in the sector.
4. Farming carried out without adequate irrigation facilities is called-----
5. The Commission for Agricultural Costs and Prices (CACP) was established in the Year-----

अ) रिकाम्या जागा भरा (सर्व अनिवार्य)

1. 2022 2023 या वर्षी भारतात एकूण क्षेत्रफळापैकी.....टक्के जमीन निव्वळ लागवडीखाली होती.
2. भारतात-----या सिंचन स्त्रोताच्या आधारे सर्वाधिक जमीन सिंचनाखाली आणले जाते.
3. भारतात छुपी बेरोजगारी आणि हंगामी बेरोजगारी-----क्षेत्रात दिसून येते.
4. सिंचनाखाली पर्याप्त सुविधा नसलेल्या क्षेत्रांमध्ये करण्यात येणाऱ्या शेतीला. -----म्हणतात.
5. कृषी खर्च आणि मूल्य आयोगाची स्थापना-----या वर्षी करण्यात आली.

B) Answer in a sentence (attempt all)**05**

1. In the year 2023-2024, what was the percentage share of agriculture and allied sectors in India's National Income?
2. Among all the working farmers in the country, which type of farmers constitute the largest proportion?
3. From when was the National Food Security Act enacted?
4. Due to the Green Revolution in India, the production of which two crops increased significantly?
5. Compared to 1950-1951, in the year 2024-2025, the share of which sector in India's National Income has declined significantly?

ब) एका वाक्यात उत्तरे लिहा (सर्व अनिवार्य)

1. 2023 -2024 या वर्षात भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नात कृषी व कृषी संबंधित क्षेत्राचा वाटा किती टक्के होता.?
2. देशातील एकूण कार्यशील शेतकऱ्यांपैकी, कोणत्या प्रकारच्या शेतकऱ्यांचे प्रमाण सर्वाधिक आहे.?

3. राष्ट्रीय अन्न सुरक्षितता कायदा कधीपासून अधिनियमित करण्यात आला?
4. भारतात हरितक्रांतीमुळे कोणत्या दोन पिकांच्या उत्पादनात मोठ्या प्रमाणात वाढ झाली?
5. 1950-1951 च्या तुलनेत 2024 2025 यावर्षी भारताच्या राष्ट्रीय उत्पन्नात कोणत्या क्षेत्राचा वाटा मोठ्या प्रमाणात कमी झालेला आहे?

Q2 A) Explain Concepts / Terms / Units / Events (Any Two)

10

(word limitation 60 each answer)

1. Sustainable Agriculture
2. Cropping Pattern
3. Disguised Unemployment
4. Minimum Support Price (MSP)

अ) संकल्पना/संज्ञा/घटक/घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 60 शब्द)

1. शाश्वत शेती
2. पीकरचना
3. छुपी बेकारी
4. किमान आधारभूत किंमत

B) Attempt in short (Any Two)

10

(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Write the factors affecting the cropping pattern.
2. Write the problems of dryland (rain fed) farming.
3. Write the functions of the Commission for Agricultural Costs and Prices (CACP).
4. Explain the causes of rural unemployment.

थोडक्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही दोन)

1. पीकरचना प्रभावित करणारे घटक लिहा.
2. कोरडवाहू शेतीच्या समस्या लिहा.
3. कृषी खर्च आणि मूल्य आयोगाची कार्ये लिहा.
4. ग्रामीण बेकारीची कारणे स्पष्ट करा.

Q3 Answer in detail (Any One)

20

(Word limitation minimum 200 for each answer)

1. What is the Green Revolution? Write the advantages and disadvantages of the Green Revolution.
2. What is agricultural productivity? Explain the reasons for low agricultural productivity in India.

सविस्तर उत्तर लिहा (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान शब्द मर्यादा 200 शब्द)

1. हरितक्रांती म्हणजे काय? हरितक्रांतीचे गुण-दोष लिहा.
2. कृषी उत्पादकता म्हणजे काय? भारतातील कृषी उत्पादकता कमी असण्याची कारणे स्पष्ट करा.